

«ΤΟ ΠΟΛΛΑΚΙΣ ΕΘΝΟΦΥΛΕΤΙΚΩΣ ΕΞΑΜΑΡΤΕΙΝ»

ΟΙ ΑΝΤΙΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

- Από την αντικανονική και πραξικοπηματική ανακήρυξη της σχισματικής βουλγαρικής εξαρχίας με εθνοφυλετικά και αντιεκκλησιολογικά κριτήρια έως τις αντικανονικές ενέργειες του Πατριαρχείου της Βουλγαρίας υπέρ της σχισματικής λεγομένης «Εκκλησίας» των Σκοπίων.

Όταν η ιστορική γραφίδα καταγράφει αδεκάστως και απροσωπολήπτως τα φρικώδη πάνδεινα, τα οποία υπέστησαν οι Έλληνες Χριστιανοί Ορθόδοξοι στις εκκλησιαστικές επαρχίες της Μακεδονίας και της Θράκης, οι οποίες υπάγονται από αιώνων και μέχρι σήμερα στην εκκλησιαστική και κανονική δικαιοδοσία της Πρωτοθρόνου και Πρωτευθύνου πολυμαρτυρικής Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας, λόγω του βουλγαρικού, σερβικού και ρουμανικού εθνικισμού, η ιστορική μνήμη σχεδόν αναπόδραστα ανάγεται στην αντικανονική και πραξικοπηματική αποκοπή των Βουλγάρων από την φιλόστοργη αγκάλη της Μητρός αυτών Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας και συνάμα στην αυτοανακήρυξη (1870) με αντιευαγγελικά και αντιεκκλησιολογικά εθνοφυλετικά κριτήρια της λεγομένης βουλγαρικής εξαρχίας, η οποία ως σχισματικό «εκκλησιαστικό μόρφωμα», ως όχημα του πανσλαβισμού, προσεδέθη στο εθνικιστικό άρμα της ανθελληνικής πολιτικής των βουλγάρων προκαλώντας ποταμούς αιμάτων και εκατόμβες θυμάτων στις πατριαρχικές εκκλησιαστικές επαρχίες της Μακεδονίας και Θράκης.

Η πρώτη μεγάλη πτώση της σχισματικής βουλγαρικής εξαρχίας ως ακραίου αντιεκκλησιαστικού «εθνοφυλετικού μορφώματος» ή μάλλον ως αντιευαγγελικού και αντικανονικού καρκινώματος εντός του καθαγιασμένου σώματος της Μιάς, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας του Χριστού ήταν ευθέως αντικειμενική προς την ευαγγελική διδασκαλία, την γνήσια εκκλησιολογία και του ιερούς κανόνες της Ορθοδόξου Εκκλησίας, και αναιρούσε την ενότητα αυτής. Ο αοίδιμος π. ΑΙ. Schmemmann παρατηρεί ότι: *«ο κίνδυνος του εθνικισμού έγκειται εν τη υποσυνειδήτως συντελουμένη μεταβολή της ιεραρχήσεως των αξιών, καθ' ην ήδη το έθνος δεν υπηρετεί την χριστιανικήν δικαιοσύνην και αλήθειαν και εαυτό, την ζωήν δ' αυτού δεν αξιολογεί συμφώνως προς αυτά, αλλ' αντιθέτως, αυτός ούτος ο Χριστιανισμός και η Εκκλησία αρχίζουν να μετρώνται και να αξιολογώνται εκ της απόψεως των «υπηρεσιών» αυτών προς το κράτος, την πατρίδα...»*. Ο ίδιος σε άλλο σημείο απερίφραστα επισημαίνει μετά πάσης εμφάσεως ότι: *«ο νοσηρός εκκλησιαστικός εθνικισμός αποτελεί πραγματικήν αίρεσιν εν τοις κόλποις της Ορθοδόξου Εκκλησίας, απειλούσαν όντως το έργον της σωτηρίας»*.

Στο ίδιο πλαίσιο κινούμενος και ο πολύς Αμίκλας Αλιβιζάτος υπογραμμίζει τον εκ του εκκλησιαστικού εθνικισμού ή εθνοφυλετισμού ή φυλετισμού μέγα διαβρωτικό και διασπαστικό κίνδυνο για την ενότητα της Ορθοδοξίας και γράφει μεταξύ άλλων ότι: *«... αι*

εθνικαί και εθνικιστικαί θεωρίαι και διαιρέσεις και ο καθ' υπερβολήν τονισμός του εθνικισμού εν τη Εκκλησία συνετέλεσαν, ώστε αι επί μέρους Ορθόδοξοι Αυτοκέφαλοι

Εκκλησία να προβούν εις πράξεις απαραδέκτους και καταλυκτικάς του εκκλησιαστικού οργανισμού χάριν απλού συμμερισμού των εθνικιστικών τάσεων των ιδίων αυτών λαών... Είναι εκτός αμφισβήτησεως, ότι η υπέρ μέτρον έξαρσις των Εθνικών Εκκλησιών γίνεται εις βάρος της Ορθοδόξου συνειδήσεως εν τη καθόλου εκκλησιαστική ζωή και επί σοβαρωτάτω και βαθυτάτω τραυματισμώ της εσωτερικής ενότητος της Ορθοδοξίας».

Η Πρωτόθρονη και Πρωτεύθυνη Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπολίτις Εκκλησία αντελήφθη αμέσως ότι «ο φυλετισμός διεισδύσας εις τους κόλπους της Εκκλησίας εδημιούργει σκάνδαλα, έριδας και διχοστασίαν εν τη ποιμήνη του Κυρίου, διότι ενεφανίσθη ως πάνδημον και ανιάτον νόσημα, το οποίον επέφερε ψυχικόν όλεθρον, ωδήγει και εις ακρωτηριασμόν του ενιαίου σώματος της Εκκλησίας». Για την αποθεραπεία του ανιάτου και επάρατου αυτού εκκλησιαστικού νοσήματος το Πρωτόθρονο Οικουμενικό Πατριαρχείο απέστειλε Πατριαρχική και Συνοδική Επιστολή προς όλες τις κατά τόπους Ορθόδοξες Αυτοκέφαλες Εκκλησίες κατά το έτος 1868 χαρακτηρίζοντας την Εκκλησία ως «αφυλέτιστον».

Επειδή η αναφυσία νόσος του εθνοφυλετισμού εντός του ζώντος σώματος της Εκκλησίας του Χριστού υπό το πρόσχημα της θρησκείας ικανοποιούσε σατανικά σχέδια των πρακτόρων του πανσλαβισμού, η εσταυρωμένη Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπολίτις Εκκλησία διά παντός τρόπου αγωνίσθηκε να αφαιρέσει το πολυμεταστατικό αυτό εκκλησιαστικό καρκίνωμα του εθνοφυλετισμού και προς τούτο ο αοίδιμος Οικουμενικός Πατριάρχης Άνθιμος ο Στ΄(1845-1848, 1853-1855, 1871-1873) απευθυνόμενος προς τον Μαχμούτ Νεδίμ πασά για το πραξικόπημα των Βουλγάρων, προσπάθησε να τον πείσει ότι το βουλγαρικό ζήτημα διασπούσε την ενότητα της Εκκλησίας γράφοντας ότι: *«Το βουλγαρικό ζήτημα εγέννησεν εις την Εκκλησίαν ζητήματα όλως καινοφανή και απάδοντα προς τους διέποντας αυτήν θεσμούς και κανόνας, αλλά και δύο λαούς ζώντας τέως εν ομονοία και αγάπη..... απειλεί να εμβάλη εις κοινωνικήν διάστασιν..... Η Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως ως Μήτηρ Εκκλησία δεν edίστασε να θυσιάση μέρος της αξιοπρεπείας της ανώτατης ταύτης πνευματικής περιωπής θέσασα εαυτήν εις θέσιν Μητρός, ήτις αδικούμενη, περιφρονούμενη και πάσχουσα παρά των ιδίων αυτής πεπλανημένων τέκνων, αντί να μεταχειρισθή την νόμιμον και δικαίαν αυστηρότητα, προτιμά την επιείκειαν και μακροθυμούσα ανοίγει τας αγκάλας αυτής και παρακαλεί».*

Άξιο ιδιαίτερας μνείας είναι το γεγονός ότι η θυγατέρα Εκκλησία της Ρωσίας, κατά την 19^η Απριλίου του 1869, απαντώσα στην εν έτει 1868 αποσταλείσα Πατριαρχική και Συνοδική Επιστολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου περί του βουλγαρικού ζητήματος έγραφε προς την Πρωτόκλητη και Πρωτόθρονη Μητέρα Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδα Εκκλησία, αν και κατά τους έσχατους χρόνους «ποιεί την νήσσαν», ότι: «άνευ της συγκαταθέσεως της Αυτού Παναγιότητος και παρά την θέλησιν αυτής οι Βούλγαροι δεν δικαιούνται το παράπαν να λάβωσι ή αποσπάσωσιν απ' αυτής ό, τι επιδιώκουσιν· ήττον δε δικαιούνται να απαλλαγώσι της εκκλησιαστικής εξάρσεως, ήτις συνδέει αυτούς μετά του υπερτάτου αυτών ποιμένος, και αποσπασθώσιν απ' αυτού, αυτογνωμόνως, διότι το τοιούτον ήθελον είσθαι σχίσμα και οι Βούλγαροι, κατά τους κανόνας της Εκκλησίας, ήθελον κηρυχθή αναποφεύκτως ως σχισματικοί».

Τα ως άνω γεγραμμένα θα ήταν εκκλησιαστικώς φρόνιμο και συνετό να επαναλάβει η θυγατέρα εν Ρωσία Εκκλησία προς την ηγεσία της εν Βουλγαρία Εκκλησίας, η οποία ευρισκόμενη σε νέα και λίαν τραγική αντιεκκλησιολογική και αντικανονική πτώση

ενσπείρει εωσφορικά ζιζάνια και διχογνωμίες, διαιρέσεις και διχοστασίες στο ενιαίο σώμα της καθόλου Ορθοδόξου Εκκλησίας, ερχομένη ένεκα εθνοφυλετικών και αντικανονικών αντεκκλησιολογικών ιδιοτελών σκοπιμοτήτων και ευτελών συμφερόντων σε κοινωνία με την αντικανονική, πραξικοπηματική και σχισματική λεγομένη «εκκλησία» των Σκοπίων, παραγνωρίζουσα ότι το εκκλησιαστικό έδαφος των Σκοπίων υπάγεται στην απόλυτη δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Σερβίας και ενδεδυμένη τον «ψευδομανδύα» της «Μητρός Εκκλησίας» αποπειράται να προσδώσει δήθεν εκκλησιαστική κανονικότητα στους «σχισματικούς και ακοινωνήτους» Σκοπιανούς, ενώ την ίδια στιγμή παραθεωρεί τυφλωμένη από το «πολλάκις εθνοφυλετικώς εξαμαρτείν» ότι αποκλειστικώς, απολύτως και αδιαπραγματεύτως μόνο η Αγία Μεγάλη της Κωνσταντινουπόλεως Εκκλησία είναι η Πρωτόθρονος, Πρωτόκλητος και Πρωτεύθυνος Μητηρ Εκκλησία η οποία χορηγεί αυτογνωμόνως, κυριαρχικώς και αυτεξουσίως το αυτόνομο ή αυτοκέφαλο εκκλησιαστικό διοικητικό καθεστώς σε κάποια τοπική Ορθόδοξη Εκκλησία.

Σε χαλεπούς καιρούς και χρόνους αναβιώσεως, δυστυχώς, του εκκλησιαστικού εθνοφυλετισμού (εθνικισμού ή φυλετισμού) τα ιστορικά εκκλησιαστικά κείμενα, τα οποία αναφέρονται στο βουλγαρικό σχίσμα είναι λίαν επίκαιρα και διδακτικά, αλλά και ως ηχηρά ραπίσματα αφυπνιστικά για όλη την ανά την υφήλιο Ορθοδοξία και δη για τους προσποιούμενους ότι «πάσχουν» από αμνησία και υποκύπτουν στον μέγα εωσφορικό πειρασμό του εθνοφυλετισμού προκαλώντας τον μερισμό και την διαίρεση της Μίας, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής του Χριστού Εκκλησίας.

Έναντι λοιπόν της αντικανονικώς και πραξικοπηματικώς αυτοανακηρυχθείσης σχισματικής βουλγαρικής εξαρχίας (1870) με αμιγώς εθνοφυλετικά κριτήρια, η ειδική επιτροπή την οποία συνεκρότησε η Μητηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία προκείμενου να εξετάσει με εκκλησιολογικά κριτήρια το φλέγον και ακανθώσες ζήτημα της ετεροδιδασκαλίας του φυλετισμού, στην εμπερισταστωμένη έκθεση αυτής έθεσε τις γενικές αρχές επί των οποίων εστηρίχθη η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Κωνσταντινουπόλεως (1872) για την εφάπαξ καταδίκη του εκκλησιαστικού εθνοφυλετισμού ως αιρέσεως με την έκδοση και του σχετικού «Όρου» αυτής, στον οποίο όριζε μεταξύ άλλων και τα εξής λίαν επίκαιρα και διδακτικά τόσο για τους αντικανονικούς σχισματικούς των Σκοπίων όσο και για τους «νεοφανεείς πάτρωνες» αυτών, τους εκ νέου, δυστυχώς, «αντικανονικούς πεπτωκότες» ηγήτορες της εν Βουλγαρία Ορθοδόξου Εκκλησίας: *«Ο φυλετισμός, ήτοι η λόγω διαφόρου φυλετικής καταγωγής και γλώσσης διάκρισις και διεκδίκησις ή εξάσκησις αποκλειστικών δικαιωμάτων παρ' ατόμων ή ομάδων ανθρώπων ομοχώρων τε και ομοταγών, οποίαν μεν τινά δύναται να έχη υπόστασιν εις τας κοσμικάς πολιτείας, είναι ξένον της ημετέρας διαθέσεως και έξω της παρούσης ερεύνης· αλλ' εν τη χριστιανική εκκλησία, κοινωνία ούση πνευματική, προωρισμένη υπό του αρχηγού και θεμελιωτού αυτής ίνα συμπεριλάβη πάντα τα έθνη εις μίαν εν Χριστώ αδελφότητα, ο φυλετισμός είναι τι ξένον και όλως αδιανόητον· και όντως ο φυλετισμός, ήτοι η εν τω αυτό τόπω συγκρότησις ιδίων φυλετικών Εκκλησιών, πάντας μεν τους ομοφύλους αποδεχομένων, πάντας δε τους ετεροφύλους αποκλειουσών και υπό μόνον ομοφύλων ποιμένων διοικουμένων, ως αξιούσι οι οπαδοί του φυλετισμού είναι τι όλως ανήκουστον και πρωτοφανές».*

Η Αγία και Μεγάλη εν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος (1872) αφού εμελέτησε και συνεζήτησε το όλο βουλγαρικό ζήτημα, συνέταξε τον «Όρο» αυτής διά του οποίου εφάπαξ, οριστικώς και αμετακλήτως, κατεδίκασε τον εν τη Ορθοδόξω Εκκλησία εθνοφυλετισμό ως αίρεση διακηρύσσοντας ότι: *«.... αποκηρύττομεν κατακρίνοντες και καταδικάζοντες τον*

φυλετισμόν, τουτέστι τας φυλετικάς διακρίσεις, και τας εθνικάς έρεις και ζήλους και διχοστασίας εν τη του Χριστού Εκκλησία, ως αντικείμενον τη διδασκαλία του Ευαγγελίου και τοις Ιεροίς Κανόσι των μακαρίων πατέρων ημών, οι και την Αγίαν Εκκλησίαν υπερείδουσι, και όλην την χριστιανικήν πολιτείαν διακοσμούντες προς θείαν οδηγούσιν ευσέβειαν . Β΄. Τους παραδεχομένους τον τοιούτον φυλετισμόν και επ'αυτό τολμώντας παραπηγνύναι καινοφανείς φυλετικάς παρασυναγωγάς κηρύττομεν, συνωδά τοις Ιεροίς Κανόσιν, αλλοτρίους της Μίας Αγίας Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας και αυτό δη τούτο ΣΧΙΣΜΑΤΙΚΟΥΣ. Επομένως τους αποσχίσαντας εαυτούς της Ορθοδόξου Εκκλησίας και ίδιον θυσιαστήριον πήξαντας και ιδίαν φυλετικήν παρασυναγωγήν συστησαμένους και τους υπ' αυτών ανιέρως χειροτονηθέντας αρχιερείς, ιερείς τε και διακόνους, και πάντας τους κοινωνούντας και συμφρονούντας και συμπράττοντας αυτοίς, και τους δεχόμενους ως κυρίας και κανονικάς τας ανιέρους αυτών ευλογίας και ιεροπραξίας, κληρικούς τε και λαϊκούς, κηρύττομεν ΣΧΙΣΜΑΤΙΚΟΥΣ και αλλοτρίους της του Χριστού Ορθοδόξου Εκκλησίας».

Όταν μετά την πάροδο 73 συναπτόν ετών (1872-1945) από της καταδίκης της βουλγαρικής εξαρχίας ως σχισματισμού εθνοφυλετικού μορφώματος και του εκκλησιαστικού φυλετισμού (εθνικισμού) ως αιρέσεως ενεφανίσθησαν οι Βούλγαροι Επίσκοποι «ενώπιον της συντετριμμένης εκ της θλίψεως των γεγονότων Μητρός Εκκλησίας και παρεκάλεσαν να αρθή το σχίσμα», η όντως φιλόστροφος και μακρόθυμος Πρωτόθρονος και Πρωτόκλητος εσταυρωμένη Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπόλιτις Εκκλησία ήρε το σχίσμα.

Στο δε εν έτει 1945 υποβληθέν αίτημα του προέδρου της βουλγαρικής αντιπροσωπείας, Μητροπολίτου Νευροκοπίου Βόριδος, ενώπιον της αρμοδίας Συνοδικής Επιτροπής του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την ανύψωση της εν Βουλγαρία Ορθοδόξου Εκκλησίας «εις την τιμήν της Πατριαρχικής αξίας», εδόθη η συνετή απάντηση ότι: «... έτερον η ανακήρυξις Εκκλησίας τινός εις την τιμήν της Πατριαρχικής αξίας, ότι προκειμένου και περί των λοιπών Ορθοδόξων Πατριαρχείων (Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας) εγένετο ούτω, ότι διά τους ως άνω λόγους η αρχαία αύτη τάξις και πράξις της Εκκλησίας, τηρηθείσα εις το παρελθόν, δέον να τηρηθή και εις την περίπτωσιν της Βουλγαρικής Εκκλησίας, ης νυν μόλις πρόκειται να αποκατασταθή ο αδελφικός δεσμός της ειρήνης προς το Οικουμενικόν Πατριαρχείον και τας λοιπάς Ορθοδόξους Εκκλησίας».

Η δευτέρα μεγάλη αντικανονική και αντιεκκλησιολογική πτώση της εν Βουλγαρία Αυτοκεφάλου Ορθοδόξου Εκκλησίας σχετίζεται με την γνώριμη εκ του παρελθόντος αυτής τακτική της πραξικοπηματικής αυτοκηρύξεώς της ως Πατριαρχείου, γεγονός το οποίο αποδεικνύει ότι «ουκ ηβουλήθη συνιέναι». Ο αοίδιμος Μητροπολίτης Κίτρους Βαρνάβας γράφει σχετικώς ότι: «ολίγον βραδύτερον την 10^{ην} Μαΐου του έτους 1953, η Εκκλησία της Βουλγαρίας, άνευ της συγκαταθέσεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου, αποφάσει της εν Σοφία Γ΄ Κληρικολαϊκής Συνελεύσεως, αυτοανεκηρύχθη εις Πατριαρχείον, εκλεγέντος τότε του Μητροπολίτου Πλόβντιφ Κυρίλλου ως Πατριάρχου, γεγονός όπερ προεκάλεσε νέας ανωμαλίας εις τας σχέσεις αυτής μετά του Οικουμενικού και των λοιπών Πατριαρχείων και των Ορθοδόξων Αυτοκέφαλων Εκκλησιών. Τελικώς το Οικουμενικόν Πατριαρχείον ανεγνώρισε «την Πατριαρχικήν αξίαν και περιωπήν» της Ορθοδόξου Εκκλησίας της Βουλγαρίας «κατά παρέκκλισιν πάντως από της κανονικής ακρίβειας και τάξεως» συντελεσθείσαν, όπερ ανηγγέλθη προς τους Προκαθημένους των Ορθοδόξων Πατριαρχείων και Αυτοκεφάλων Εκκλησιών διά του από 1^{ης} Αυγουστού του έτους 1961 Γράμματος του Οικουμενικού Πατριάρχου Αθηναγόρου Α΄».

Η κατά τα τέλη του έτους 2017 και εντεινομένη εν έτει 2018 διαμορφωθείσα όλως αντικανονική, αντιεκκλησιολογική, διχαστική, διαιρετική και ολοτελώς διασπαστική της ενότητας της Ορθοδοξίας κατάσταση λόγω της προκλητικής, ανευθύνου και φατριαστικής πρωτοβουλίας της εν Βουλγαρία Ορθοδόξου Εκκλησίας να προσδώσει εκκλησιαστική κανονικότητα στην αντικανονική και σχισματική λεγόμενη «Εκκλησία» των Σκοπίων και δη υπό την ονομασία «Εκκλησία της Μακεδονίας», ενώ την ίδια στιγμή παραθεωρεί τον θεμελιώδη ιερό κανόνα ότι «ο κοινωνών ακοινωνήτω ακοινωνήτος έστω», αλλά και αντικανονικώς αυτοανακηρύσσεται ως δήθεν «Μήτηρ Εκκλησία» για τους σχισματικούς Σκοπιανούς, παρόλο που η επικράτεια του κρατιδίου των Σκοπίων εξ απόψεως εκκλησιαστικής υπάγεται στην κανονική δικαιοδοσία του Πατριαρχείου Σερβίας, αποκαλύπτει την τρίτη μεγάλη αντικανονική και αντιεκκλησιολογική πτώση αυτής καθώς και το ότι για μία ακόμη φορά «ουκ ηβουλήθη συνιέναι» ένεκα του «πολλάκις εθνοφυλετικώς εξαμαρτάνειν».

Η εν Βουλγαρία Ορθόδοξη Εκκλησία δεν είναι «Μήτηρ Εκκλησία» αλλά με αντικανονικά και αντιεκκλησιολογικά κριτήρια έχει αποδεχθεί τον ρόλο του «εθνοφυλετικού πάτρωνα» των σχισματικών Σκοπιανών παραγνωρίζουσα ο η Αγία Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως ως η μόνη Πρωτόκλητος, Πρωτόθρονος και Πρωτεύθυνος της Ορθοδοξίας Μήτηρ Εκκλησία δύναται να προσδώσει εκκλησιαστική κανονικότητα, αυτοκεφαλία ή αυτονομία σε μία τοπική Ορθόδοξη Εκκλησία και εν προκειμένω λαμβάνουσα οπωσδήποτε υπόψιν αυτής την θέση του Πατριαρχείου Σερβίας, το οποίο ρητώς και κατηγορηματικώς δεν αναγνωρίζει την σχισματική και αντικανονική δήθεν «εκκλησία των Σκοπίων».

Το «πολλάκις εθνοφυλετικώς εξαμαρτάνειν» της εν Βουλγαρία Ορθοδόξου Εκκλησίας είναι πασιφανές και πρόδηλον. Εάν μάλιστα κάποιος αναγνώσει προσεκτικά την φράση της βουλγαρικής εκκλησιαστικής ηγεσίας ότι θα πράξει το χρέος αυτής έναντι της «Μακεδονίας», ευλόγως γεννάται το ερώτημα: Ποίο είναι αυτό το χρέος και έναντι ποιάς Μακεδονίας είναι χρεωστικώς οφειλέτης η εν Βουλγαρία Εκκλησία; Στο ως άνω άκρως ρητορικό ερώτημα η απάντηση δίδεται άλλως πως διά της ιστορικής γραφής του αοιδίμου εν Πατριαρχικούς Ιεράρχαις Μητροπολίτου Καστορίας Γερμανού, όταν στις 18 Μαρτίου 1903 έγραφε προς τον αοίδιμο μέγα εν Πατριάρχαις Ιωακείμ Γ' περί της εθνοφυλετικής βαρβαρότητας των σχισματικών βουλγαροεξαρχικών εν Μακεδονία, τα εξής: «... επιλήσμων δ' ως πάντοτε των ευεργεσιών, ας επεδαψιλεύσαμε τοις αχαρίστοις θηρίοις, περισυλλέγοντες εν τω μέσω μυρίων κινδύνων κατά την εποχήν της επαναστάσεως τους ιερείς της αισχύνης, και τους δολοφόνους των τέκνων μας, και αμνήμων των στοιχειωδεστάτων κανόνων της χριστιανικής ηθικής και της ορμεφύτου παντί ανθρώπω ευγνωμοσύνης..... αντί να ευγνωμονήση προς την Μεγάλην του Χριστού Εκκλησίαν και το ευλογημένον Γένος ημών, ου οι ταπεινοί αντιπρόσωποι εξησφάλισαν εις μυριάδας εξ αυτών την ζωήν, εκίνησε την πτέρναν κατά του ευεργέτου, προσφέρων ημίν αντί του μάννα χολήν, αντί του ύδατος όζος, και εμπήξας την σπάθην εις τα στήθη εκείνων, εις ους οφείλουσι την ζωήν, εκήρυξε πόλεμον εξοντώσεως....».

Η δε Αγία και Μεγάλη εν Κρήτη Σύνοδος της Ορθοδοξίας αποκηρύσσει απερίφραστα πάσα ανάμειξη της Ορθοδόξου Εκκλησίας στην πολιτική και για μία ακόμη φορά καταδικάζει «erga omnes» τον φυλετισμό (εθνοφυλετισμό), αλλ' όμως η ένεκα ιδιοτελών και ευτελών σκοπιμοτήτων και προφάσεων απούσα εν τη Αγία και Μεγάλη Συνόδω των Πανορθοδόξων (2016), Ορθόδοξη εν Βουλγαρία Εκκλησία για πολλοστή φορά εμφανίζεται, δυστυχώς, στο προσκήνιο ως δέσμια του εθνοφυλετικού αντικανονικού παρελθόντος αυτής

προκαλώντας νέες ανώμαλες, διχαστικές, διαιρετικές και διασπαστικές της καθόλου Ορθοδοξίας καταστάσεις.

Έναντι πάντων τούτων και προς αγαθή υπενθύμιση των αδελφών Ορθόδοξων Βουλγάρων μνείαν ποιούμεθα των ιστορικών κειμένων τα οποία προ πολλών δεκαετιών εδημοσίευσαν οι Δημ. Αριστάρχης Βέης και Κ. Δελικάνης και εν αυτοίς επισημαίνεται ότι: *«Οι Βούλγαροι διά του φυλετισμού εισήγαγον ιουδαϊκὴν τινα αποκλειστικότητα, καθ' ἣν ἡ ἔννοια τῆς φυλῆς θεωρεῖται ὡς βασικὴ προϋπόθεσις τοῦ Χριστιανισμοῦ. Εφαρμοζομένου τοῦ φυλετισμοῦ ἐν τῇ Ορθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ θα ἀπεκλείετο πᾶς μὴ Ἕλλην ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, πᾶς μὴ Βούλαγος ἐκ τῆς Βουλγαρικῆς κτλ. Θα ἦτο δηλ. ἀπαράδεκτος ἢ ἀτοπος διὰ τὸν ἑτερόφυλον πᾶς μὴ ομόφυλος. Ἡ ζῆμια, ἡ ὁποία θα προέκυπτε, θα ἦτο διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τεραστία. Ὁ φυλετικὸς ἐγωϊσμός, ὁ ἐν ἐκάστη τῶν φυλετικῶν ἐκκλησιῶν ἀναπτυσσόμενος, κατὰ τοσοῦτον θα κατέπνιγε τὰ θρησκευτικὰ αἰσθήματα, ὥστε δυσκόλως θα ἐπέτρεπε εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν νὰ μεριμνούν καὶ νὰ συμπράττουν ὑπὲρ τῆς ἐτέρας κατὰ καθήκον Χριστιανικόν. Το πνεῦμα τοῦ φυλετισμοῦ, καθόλου κοσμικόν, εἰσερχόμενον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν θα συνέβαλλεν εἰς τὴν ἀποσύνθεσιν αὐτῆς καὶ εἰς τὴν διάσπασιν ταύτης. Το πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας θα ἐσπαράσσετο ὑπ' ἀλλήλων, πρᾶγμα ὅπερ οὐδεμία αἵρεσις ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχη. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τὸ λαὸν τὰ φυλετικὰ αἰσθήματα καὶ τὰ κοσμικὰ συμφέροντα ἐπιδρώντα εἰς τὰς καρδίας, θα παρεκώλυον τὴν πρὸς τοὺς ἑτεροφύλους θρησκευτικὴν κοινωνίαν ἐν τοῖς μυστηρίοις καὶ ταῖς λοιπαῖς ἱεραῖς τελεταῖς».*

Πάντα ταῦτα υπομιμνήσκοντες τοῖς πάσι, τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν, γράφομεν ὅτι το *«πολλάκις ἐθνοφυλετικῶς ἐξαμαρτάνειν», «οὐ σοφόν καὶ θεάρεστον, κανονικόν καὶ ἐκκλησιολογικόν».*